Regulatorn

Oktober 2026

Det elektroniska medlemsbladet för Stockholms Ånglokssällskap

Redaktörn har ordet

SÅS har ju just nu inget trafiktillstånd, vilket vi är bekanta med, men framtiden ser inte hopplös ut för det, det kommer att komma en lösning på den biten. Men för att kunna köra trafik och resor så behöver vi fordon och fordon behöver underhåll. Tyvärr så sviker antalet aktiva alltid när vi inte kan köra och visa upp våra fordon, något som får ses som naturligt. Lägger man ner hundratals frivilliga och ideella timmar på föreningens fordon så vill man även stolt visa upp resultatet av arbetet. Men vänder man på det så måste ju fordonen även skötas om när vi inte kan köra, då vi har även bevarandet av våra fordon att ta hänsyn till. Det blir lite ”*moment 22*” hela tiden, vi har ont om folk som kan se till att våra byråkratiska åtaganden sköts och har vi ingen trafik så blir det brist på aktiva. Sedan en tid tillbaka så försöker nu den lilla skaran aktiva att åter lyfta upp verksamheten, för det kommer möjligheter till att rulla med fordonen i framtiden. Skulle vi få ett nytt tillstånd i morgon så kommer det att ta något halvår innan vi har ordning på fordon och verksamhet igen. Därför måste vi se till att det mesta är klart den dagen och fordon samt område behöver hela tiden att hållas efter då förfallet kommer snabbt. Vi har ju sommarens vandaliseringar av fordonen i bittert minne, men om man ser det från en oinvigds ögon så ser det mest ut som ett igenväxt område med gamla järnvägsfordon som står och förfaller i väntan på skrotning, eller hur? Men vi ser ju saken på ett annat sätt och har ingen förståelse för den onödiga vandaliseringen. Ska vi råda bot på oväkommen vandalisering så måste vi agera på olika sätt. Ett sätt var att blanda in media i det som hände under sommaren, för att få folk att se sanningen om vår verksamhet. Det som har startats upp i Västberga är i första hand röjning av sly och annan växtlighet, även röjning av sopor och material samt målning och tillsnyggning. Det är en liten tapper skara som faktiskt gjort skillnad de senaste månaderna och nu lyfter och startar om verksamheten. Kom själv ner och se vad som händer just nu. **/Redaktörn**

Höstmöte i Västberga 11 november 19.00

Upprop!

Välkomna på ett lite speciellt Höstmöte hos SÅS där vi bjuder in medlemmar, tidigare medlemmar och ni som är intresserade av hur det är att vara medlem i SÅS och kanske bli en av oss? **onsdagen 11 november 19.00**

SÅS verksamhet har fört en slumrande tillvaro ett par år och mycket av orsaken grundar sig i att vi just nu inte kan köra någon trafik. SÅS trafiktillstånd är under en lång ombearbetning efter Transportstyrelsens revision och det arbetas med att få in de nya regelverken och kraven i vår verksamhet. Just nu kan vi inte rulla, men det kommer en dag då vi är i gång igen, siktet är inställt på 2027. Men för att kunna få i gång trafik igen så krävs det att vi har ordning på våra fordon och vårt område i Västberga. Den aktiva verksamheten har åter sakta men säkert börjat rulla i gång efter att antalet aktiva medlemmar varit lågt ett par år. Men nu är vi på gång igen!

När SÅS hade trafiktillstånd så fanns även ett större engagemang bland våra medlemmar och vi arbetade med våra fordon på regelbunden basis. Det var en trevlig och givande verksamhet, vi jobbade ihop, fikade och umgicks på tisdagarnas arbetskvällar och på vissa helgdagar och nästan dagligen inför någon resa. Men hur ska vi hitta tillbaka dit och komma tillbaka till de tidigare årens verksamhet, det som pågick i över 50 år? Det kommer att köras ångtåg även i framtiden, men då måste vår verksamhet vara beredd på det och det är just den biten vi arbetar med idag och behöver hjälp med.

Till Höstmötet **onsdagen 11 november 19.00** så bjuder vi in alla som är intresserade att få i gång sammanhållningen och det givande bevarandearbetet. Vi vänder oss till nuvarande medlemmar, gamla medlemmar, nya medlemmar och även dig som är intresserad av att bli en av oss som arbetar med att bevara kulturhistoriskt intressanta järnvägsfordon. Vi vill visa upp vår verksamhet och berätta hur framtiden ser ut och vad vi kan göra tillsammans. Det finns inga krav på att bli aktiv medlem, vi söker även passiva medlemmar som stöttar verksamheten. Det finns inte heller något krav på förkunskaper, vi lär oss tillsammans och av varandra. Belöningen för allt arbete är naturligtvis att fordonen bevaras, men även att man får vara med aktivt den dag vi kör trafik igen. Du blir alltså även en i personalen som visar upp våra fordon och resultatet av allt arbete.

Höstmötet hålls som ett informationsmöte där du får veta mer om hur du kan vara med och föra SÅS historia vidare in i framtiden. Vi kommer att berätta om SÅS 52-åriga historia, vi kommer även att visa film och bilder från den här 52-åriga resan. Du bjuds på en kväll med information och fika med tilltugg och det finns inget krav på att vara eller bli medlem, men vi hoppas att du blir det. På mötet berättar vi även om vinterns planerade arbete med våra fordon

Höstmötet hålls på vårat område i Västberga industriområde, i vår klubbvagn F5:an. Du följer spåren från Drivhjulsvägen 2-4 in mellan Däckspecialen och Remondis fram till grindarna för vårat område. 19.00 börjar vi mötet och du är välkommen då 😉

SWB 138 före den målades om i olika färger i somras

Arbetsdagar och arbetskvällar under hösten

Sedan några månader tillbaka så har vi satt fart på arbetsdagar och arbetskvällar i Västberga. På tisdagar från 15.00 till 20.00 så träffas vi och tar tag i saker som måste göras och vi har även kört några lördagar i höst. Det har hänt ganska mycket ändå, trots att vi bara är några få aktiva:

- Graffittin på utsidan på SWB 138 är nu bortskrapad, men mycket arbete återstår och fortsättning av utsidan blir i vår
- Slyröjning båda framför, inne och bakom vårt område är genomfört, liksom röjning av gräs och annan växtlighet. Just nu så kör vi med lövblås för att få bort löv och annat under våra fordon
- En gånggrind har monterats i våra stora körportar, så nu är det lättare att ta sig in och ut från området
- Slangar och kablar som legat ute är nu inlindade och i förråd
- Virke och annan plank har samlats ihop och flyttats till bättre platser
- Grindarna längst bort på området går åter att öppna, så vi kommer åt vagnarna som står uppställda vid kajen där
- Sopor och avfall har körts till tippen
- Bevakningskameror har kommit upp och det är åter fart på utebelysningen
- Nya trappor upp till verkstan och personalvagnen har byggts
- Röjning i både den mekaniska verkstan och snickeriverkstan är påbörjad
- Köket i F5:an har städats och omklädningsvagnen ska fixas i höst
- Metallskrot som ska säljas som skrot har börjat läggas på en och samma hög
- Fordonsdetaljer som legat ute har kommit in i förråd
- Staket har reparerats och saker som ska ligga framme har stuvats undan så de inte ligger där man ska gå.
- Polismyndigheten har satt upp kameror som skyddar vårt område och våra delar av Västberga industriområde, även skyltar om kameraövervakning har kommit upp
- En O-vagn har gått till skrot hos Lantz Metall och fler är på väg dit
- Sen en rad mindre saker har äntligen blivit fixat och vi kommer att fortsätta arbetet ute på området tills snön faller, då startar vi arbetet inne i främst SWB 138 och hytten på S1 1921.

1921
NOHAB

museitåg tillhörande
Stockholms Ångloksällskap
Tågen här är fungerande och
går att köra, de är alltså INTE
skrot eller öde
Skadegörelse
filmas och
Polisanmäls

Det har varit riktigt givande att få i gång verksamheten i Västberga igen och vi hoppas nu att fler ska hitta tillbaka eller komma med i föreningens gemensamma arbete med att bevara vår del av den svenska järnvägshistorien. Det kan verka tröstlöst ibland, men det finns ett mål att arbeta mot; att åter komma ut på banorna med SÅS vision om ett rullande järnvägsmuseum.

Utöver allt arbete på fordon och mark så jobbar även den speciella arbetsgruppen med att ro i land ett nytt trafiktillstånd och där ser framtiden ljus ut. Även styrelsen jobbar på med den byråkratiska delen, för alla bitar måste passa ihop för att få fart på verksamheten, likt den vi tidigare hade. Det jobbas utöver det här med en framtidsplan för vår verksamhet i Västberga, en vision om ett järnvägsmusealt område.

Kan man skapa ett järnvägsmusealt område i Västberga?

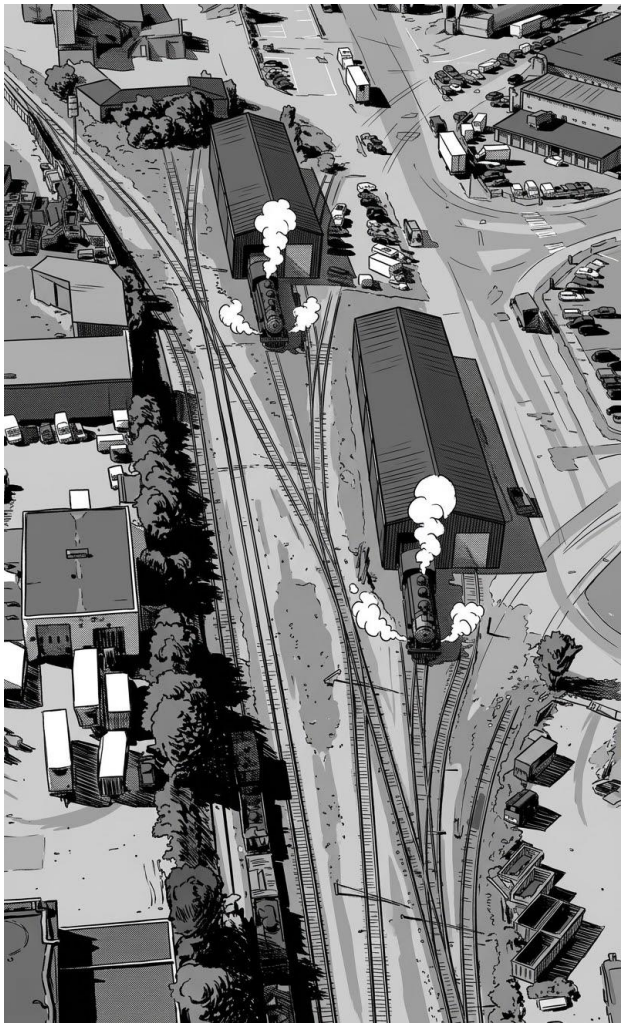
Det här är något som vi i SÅS tror på och arbetar för. En arbetsgrupp vid sidan om styrelsen släppte för en tid sedan en vision som SÅS har kring att skapa någon form av järnvägsmusealt område på bangårdsområdet i Västberga. Visionen är stor och bred med tanken att kunna visa vad man skulle kunna skapa under rätt förutsättningar. Visionen bygger på tre delar:

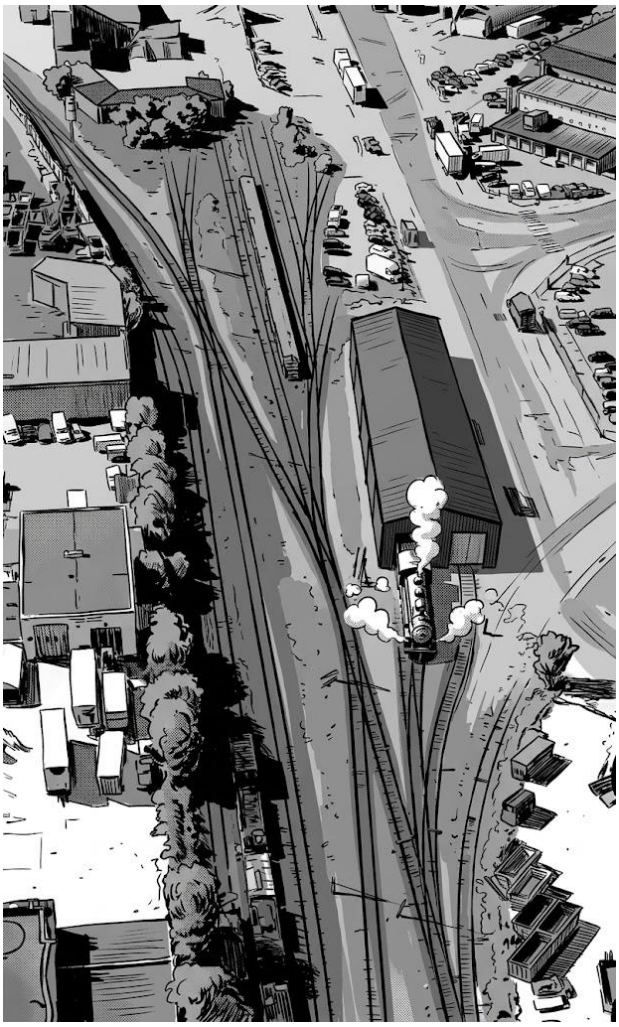
- Bygga lokaler för SÅS verksamhet på Västberga bangård men lokverkstad/stall och vagnhall. Det här i formen av ett levande museum, det järnvägsmuseum som Stockholm idag saknar och just Västberga bangård är lämplig för visionen.

- Skapa museitrafik på sträckan Västberga bangård – Nybodatunneln – Årstadal – Liljeholmen. En sträcka på ungefär 2,5 km som skulle kunna fungera som en museibana med SÅS fordon som trafikerar. Idag finns enbart den här lokala sidobanan kvar i Stockholm och används dels av sporadiska transporter mellan stambanorna och SL med nya tunnelbanevagnar. Även pappersåtervinningen Remondis har godsvagnar som relativt regelbundet trafikerar bangården.
- En stationsmiljö, i samband med det här två visionerna och att kunna skapa en komplett järnvägsmiljö med ett yttre museiområde där man kan bekanta sig med järnvägsmateriel och fordon

Visionen kan ses som stor och ambitiös, men har faktiskt en plats i Stockholm som en turistattraktion och tillför Stockholm ännu ett museum. Västberga bangård ligger idag till största del öde, men det finns inga planer på att bebygga området på grund av sitt läge mellan industrier och stambanan. Vår förhoppning är att dels kunna plantera vår vision hos de styrande i Stockholm och på det sättet få tillgång till utökat arrende i Västberga. Nästa steg är att se vad som är möjligt att skapa i visionen, om det går att skapa byggnationer på området och en verksamhet för SÅS framtid. Den svåra biten är att hitta finanser för projektet, det är först när vi vet om det går att bygga vidare på SÅS vision, som vi vet hur vi ska söka finansiering för vår vision och göra den möjlig.

SÅS har under 52 år försökt skapa en mer fast plats i tillvaron och vårt trånga uppställningsområde i Västberga har visa platsbrister för att kunna få verksamheten att fungera på ett bra sätt. Vi måste börja någonstans för att kunna planera framtiden och det gör vi genom den här visionen. Vi kommer nu låta berörda instanser ta del av vår vision och utifrån den se vad som är möjligt att förverkliga. Visionen om att skapa en museitrafik på bandelen i Västberga är även viktig för SÅS framtid då det i framtiden blir betydligt svårare, kanske omöjligt, att bedriva trafik på stambanorna. De olika europeiska järnvägsstandarderna håller ju på att växa ihop med samma system och standard för båda bana och fordon. Det största hotet är införandet av ERTMS, vilket är ett signalsystem och styrande av järnvägsfordon som är mycket svårt och kostsamt att införa på ånglok. Det här är ett reellt hot mot de järnvägsföreningar som idag trafikerar Trafikverkets spår, men som ännu ligger 10-talet år fram i tiden. Så tanken om SÅS vision grundar sig mycket i att säkerställa även vår framtida museitrafik i Stockholmsregionen. Det här kommer vi att återkomma till framöver, men allt är idag bara en vision och en grund att arbeta på för framtiden i SÅS.

Ja man måste ju ha lite visioner, eller hur, AI hjälpte till att skapa visionen 😉

SSnJ 7 är skrotningshotad?

Som ni vet så såldes ju loket som SÅS räddade 1976 till Torekällbergets Friluftsmuseum 2018/2019, där loket skulle ingå i en järnvägshistoriskt miljö med en kopia av Södertäljes äldre station och en stationsmiljö med järnvägsfordon. 7:an har ju sedan 1976 stått under presenningar hos oss och tyvärr varit i för dåligt skick för att enkelt kunna sättas i drift. 7:an är ett s.k. ”våtånglok” utan överhettarslingor som i våra andra lok och är på så sätt ett lok som slukar mycket vatten. Även hastigheten och kolförråden är mindre än lok som ska kunna köras på en stambana och det gör loket lämpligast för lokal trafik, som den byggdes för åt Saltsjöbanan. Tanken var ursprungligen att vi skulle renovera loket och använda det i vår lokala trafik på Slakthusbanan, men när vi tvingades flytta från Slakthusområdet 1988 när Globen byggdes och så småningom förlorade Slakthusbanan till Tvärbanan 1992 så tappade loket sitt syfte hos oss. När Torekällbergets Friluftsmuseum frågade om den fick köpa loket så såg vi det som en bra plan och att loket då skulle bevaras, så vi sade ja.

Bygget av stationsmiljön i Södertälje kom i gång och fler vagnar fördes dit från SÅS och även andra föreningar. 2020 kom Covid och satte stopp för bygget och efter det så kom verksamheten inte i gång igen och fordonen blev stående. 2025 beslutar den nya ledningen att projektet, som då kostat 3 miljoner, inte skulle fullföljas. SÅS kontaktades för ett eventuellt återköp, då det fanns med i en klausul i köpekontraktet. SÅS skulle dock dels köpa tillbaka loket, men vi skulle även stå för frakten tillbaka till Västberga. Frakten från Västberga till Södertälje snuddade på 1 miljon med alla mobilkranar, specialtransport, omlastning, tillstånd och flyttning av skyltar med mera. Så kostnaden för att åter få hem 7:an blev mer än vad vi skulle klara av och sen skulle det innebära att loket åter hamnade längst in på området under presenningar. SÅS avböjde återköpet och säljaren lovade att i stället hitta någon annan köpare som kunde bevara loket. Det här var något som vi kände oss trygga med, för 7:an måste ju bevaras på något sätt. Vi hade redan tidigare erbjudit loket till andra föreningar och museum, men ingen hade nappat på vårt erbjudande, drömmen var ju att 7:an skulle kunna rulla på någon museibana.

Under oktober i år så dyker det plötsligt upp ett klipp i en grupp på Facebook, från lokaltidningen i Södertälje som visar 7:an lastad på en transport på väg till skrot. Nu formligen exploderade Facebook och all skuld för att loket var på väg till skrot var SÅS, vi som inte heller kände till vad som höll på att hända. Det visar sig att någon privatperson köpt 7:an och vagnarna men där affären föll på transportkostnaderna. Ledningen på Torekällberget var dock på det klara med att loket skulle bort direkt och därför beställdes en transport till ett skrotbolag i närområdet. SÅS kontaktades dock inte innan det här exploderade och vi började smutskastas. Det följde mängder av förklarande inlägg innan vi fick folk att förstå att det inte var vi som bar skulden och att inte heller vi kände till skrotningshotet.

Det som är märkligt är att ingen tidigare, före loket såldes, reagerat på lokets museala värde och då tagit sig an loket. Men nu fick alla skrivborssurfarna luft under vingarna och svingade sitt missnöje över nätet och krävde räddningsåtgärder. Några av de större kända herrarna inom det järnvägsmuseala stämde i bäcken för att rentvå SÅS och det gick faktiskt hem, men 7:ans öde var ännu inte bestämt. I skrivande stund pågår försöket att köpa loss 7:an genom en grupp entusiaster som förstår lokets museala värde och går allt i lås så kommer 7:an att hamna hos Nynäshamns Järnvägsmuseum i Nynäsgård. Så vi håller tummarna för att det blir så och loket blir räddat.

Aktivitetsschema Höst/Vinter 2026/2027

Följande datum och aktiviteter är planerade för de kommande månaderna.
Observera att ändringar kan komma under perioden, de meddelas i så fall på vår Facebooksida och på hemsidan eller via medlemsutskick

- **27 oktober** tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **3 november**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **5 november,** torsdag, styrelsen sammanträder från 18.30
- **10 november**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **11 november, tisdag, Höstmöte i Västberga 19.00 – 21.00**
  (*se detaljer längre upp*)
- **17 november**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **24 november**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **28 november**, lördag. **Preliminär** arbetsdag 10.00 – 16.00
- **1 december**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **3 december,** torsdag, Styrelsen sammanträder från 18.30
- **8 december**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **15 december**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **22 december**, tisdag Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
  Vi planerar att ta en skinkmacka i samband med arbetsdagen, innan verksamheten stänger över jul och nyår
- **31 december**, dags att betala medlemsavgiften för 2027
- **7 januari,** torsdag, Styrelsen sammanträder från 18.30
- **12 januari**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **19 januari**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **12 januari**, tisdag, Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00
- **26 januari**, tisdag Arbetskväll i Västberga 15.00 – 20.00

På de ordinarie arbetskvällarna på tisdagar så brukar de första komma från 15.00-15.30. Arbetsuppgifterna är dagen är antingen de som finns uppsatta på anslagstavlan eller så fortsätter man med sina tidigare projekt. Normalt så fikar vi runt 18-19.00. Vid frågor kontaktar man **Klasse Kindberg 070 878 10 54** eller **Lasse Nelson 070 438 24 42**

Att hitta till SÅS i Västberga

Nu för tiden så nås SÅS område via Drivhjulsvägen genom att följa spåren upp till våra grindar, följ kartan så hittar ni rätt. Tisdagar 15.00 – 20.00 så finns vi på plats om du vill besöka oss. Kom ner på en fika och prata samt titta runt med oss eller häng med på lite aktivt arbete, du väljer själv men är alltid välkommen 😉

Stockholms Ånglokssällskap *Org 80 20 16-8129*

Postadress

SÅS c/o Edeslätt

Lilla Hundens Gata 429 *Pg 83 53 68-2*

136 46 Haninge *Tfn 079 340 5341*

Besöksadress Västberga *Drivhjulsvägen 1-3, följ spåren uppåt*

www.anglok.com *E-post carlerik1921@gmail.com*

Styrelsen 2026-27

Ordförande	*Håkan Edeslätt*	*h.edeslaett@outlook.com*	
Vice Ordförande	*David Rolleberg*	*david.rolleberg@gmail.com*	
Kassör	*Lasse Zethraeus*	*lasse.zethraeus@telia.com*	
Sekreterare	*Carl Erik Olsson*	*carlerik1921@gmail.com*	*Medlemsreistrator/arkiv*
Ledamot	*Klas Kindberg*	*57klaba@gmail.com*	*Fordonsansvarig*
Ledamot	*Lennart Nilsson*	*lokflennart@gmail.com*	*Säkerhetsansvarig*
Ledamot	*Ulf Larsson*	*larssonulf1959@gmail.com*	*Ansv Katrineholm*
Ledamot	*Lars Beijer*	*beijer.lars@gmail.com*	*Trafikansvarig*
Adjungerad	*Lillemor Melvin Sving*	*lillemorsving@gmail.com*	*KÅS*
Adjungerad	*Per Askerlund*	*per@askerlund.se*	*KÅS*
Adjungerad	*Yngve Carlsson*	*yngve.carlsson@bredband.net*	
Webbmaster	*Lasse Nelson*	*regulatorn@bahnhof.se*	*Redaktör*